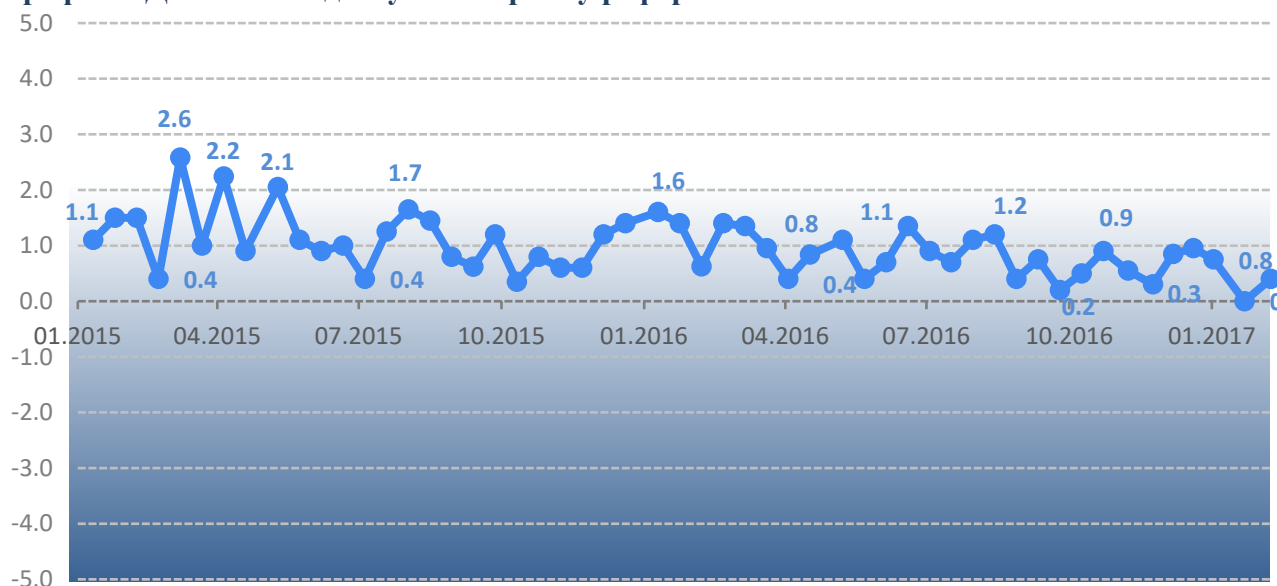

іМоРе №53. Знов “майженуль”. Хто і на скільки зупинив усі реформи в Україні?*

Індекс моніторингу реформ (іМоРе) знов засвідчив, що нових позитивних зрушень майже не відбувається. За період з 23 січня по 5 лютого 2017 року значення індексу становило +0.4 бала з -5.0 до +5.0 можливих. Вжито лише точкові заходи з дерегуляції окремих видів діяльності та вдосконалення механізму відшкодування ПДВ. Це забезпечило незначне позитивне значення двох складових індексу “державні фінанси” та “бізнес середовище”. У державному управлінні, монетарній сфері та енергетиці за цей період не було зафіксовано нормативних актів, які можна вважати реформами.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ*

* Команда іМоРе вважає прийнятним темпом реформ рівень індексу 2 і вище

Індекс вказує на відсутність прогресу вже другий раунд поспіль - з початку 2017 року реформи практично зупинилися: у попередньому раунді індекс склав 0 балів, у цьому +0,4 бала. Таку ситуацію не можна пояснити новорічним лагом або сезонними чинниками. В аналогічні періоди 2015 року іМоРе дорівнював, в середньому, +1.5 балів, 2016 року - +1 бал.

Редколегія іМоРе має вагомі підстави стверджувати, що відбувається суттєве уповільнення “реформ” в країні. Нижче наведено коментарі експертів щодо цієї ситуації.

«Поступ економічних реформ не просто суттєво сповільнився, а майже зупинився. Серед можливих причин - відновлення економіки, зменшення потреби у фінансовій підтримці від західних партнерів, падіння рейтингів політиків на тлі наближення виборів 2019 року,

необхідність зберегти джерела ренти для фінансування передвиборчих кампаній, вичерпання списку реформ, які дають швидкий результат та не зачіпають інтереси олігархічних груп, втомленість невеличкої групи реформаторів від постійного тиску з боку реакційних сил.

Які б не були причини, зупинка реформ - погана новина для майбутнього країни. Досягнень минулих трьох років абсолютно недостатньо, щоб вивести економіку країни на новий рівень, зробити її привабливою для інвестицій та конкурентноспроможною. Критичними залишаються питання корупції та захисту прав власності - основні перепони для інвестицій, відновлення кредитування та впровадження технологій, без яких неможливе стале економічне зростання»

Олена Білан, Dragon Capital, редколегія VoxUkraine, співзасновник iMoRe

«Тупцювання реформ на місці є проявом системних проблем. По-перше, це відсутність справжньої коаліції в Верховній Раді. Докупування голосів «незалежних» депутатів надто дорого коштує і має сенс лише для найважливіших питань. По-друге, реформаторська потужність уряду обмежена особистою волею прем'єра, поодинокими міністрами-реформаторами і ключовими особами їх міністерств та зовнішніми експертами-радниками. Помітних змін в оновленні держслужби ще не досягнуто. По-третє, втрачено критичну масу лідерів реформ, які формували настрій і підштовхували зміни системи. Виглядає так, що суттєве прискорення реформ може бути досягнуто лише після виборів, які приведуть до влади нову групу політичних лідерів. »

Гліб Вишлінський, Центр економічної стратегії

«Дуже важливо даючи оцінку тим чи іншим явищам розуміти часовий та суспільний контекст подій. Команда iMoRe VOX оцінюючи прогрес реформ, поширила новину про свій черговий 53 випуск індексу за період 23 січня – 5 лютого, але не врахувала загострення подій в Авдіївці, якими жила вся країна.

Нагадаю усім, хто забув – внаслідок російської агресії від обстрілів в Авдіївці загинули 10 українських військових, 65 отримали поранення. Регіон опинився на межі гуманітарної катастрофи: почались перебої зі світлом та теплопостачанням. Атака на Авдіївку тривала з 29 січня до 4 лютого. Перші особи держави на чолі з Президентом, Прем'єр-міністром та Головою Парламенту цілодобово опікувались вирішенням оборонних, гуманітарних та комунальних проблем, які спровокували проросійські терористи. Як наслідок, цілком логічним є те, що увага ключових урядовців та Президента змістилась на гарячу точку – говорити про реформи під час того як працюють «Гradi» та існує загроза життю українців недоречно.

В той самий час ми проаналізували рішення виконавчої влади навіть у цей надскладний проміжок часу, і мушу констатувати, що було ухвалено незначну, але низку важливих документів щодо реформ. Наприклад, було оголошено конкурси на заміщення посад Державної служби фінмоніторингу, Державного агентства з питань електронного урядування (реформа державного управління); схвалено Стратегію реформування системи Державної служби з надзвичайних ситуацій; затверджено фінансовий план ДП «Міжнародний аеропорт

Львів» (реформа державних підприємств); затверджено порядок фінансування «Національної суспільної телерадіокомпанії» тощо.

Нажаль рейтинг iMore відображає лише нові документи – рішення чи закони. І не відображає поточну діяльність чисельних команд реформ в уряді та міністерствах, які щодня працюють над підготовкою або поточними кроками у відповідних реформах. Реформа – це не новинний «спалах» в медіа. Це – постійна покрокова монотонна праця, в якій часто нема романтики.

Хотів би зазначити що минулого тижня було прийнято ряд реформаторських законів, не зважаючи на непросту політичну ситуацію та зовнішні обставини, ми продовжуємо рух.

Порядок денний реформ був і залишається пріоритетним для усіх гілок влади. Наприклад, вже цього тижня заплановано чергове засідання Національної ради реформ присвячене реформуванню системи інституційного догляду та виховання дітей. Обговорюються важливі теми для засідань Нацраді щодо реформи освіти протягом березня. Проте ми живемо в стані перманентного гібридної військової агресії, тому під час загострень ситуації змушені зосереджуватись на питаннях безпеки та оборони країни. Поважаю методологію оцінки iMore, але сподіваюсь на більш об'єктивне висвітлення прогресу реформ»

*Дмитро Шимків, Секретар Національної Ради Реформ,
Заступник Глави Адміністрації Президента України.*

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками протягом 23 січня – 5 лютого 2017.

Державне управління	0.0
Державні фінанси	+1.0
Затверджено Порядок ведення Реєстру заяв про відшкодування ПДВ	+1.0
Монетарна система	0.0
Бізнес середовище	+1.0
Спрощено порядок відшкодування збитків, завданих карантинном тварин	+0.5
Спрощено правила роздрібної торгівлі ювелірними виробами	+0.5
Енергетика	0.0

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMore) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.

*15/02/2017 додано коментар Дмитра Шимківа